

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2023 – 2024

VEHNIÄN PÄIVÄKOTI

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Vehniän päiväkoti sijaitsee maalaismaisemissa, Vehniän koulun yhteydessä.

Päiväkoti on avoinna ma-pe klo 6.30-16.45 perheiden tarpeiden mukaan.

Päiväkodissa on varhaiskasvatuspaikkoja 33.

Ryhmät on jaettu seuraavasti:

- alle 3-vuotiaiden ryhmä
- 3-5-vuotiaiden ryhmä sekä esikoululaisten aamu- ja iltapäiväryhmä

Ryhmiä muodostaessa otetaan huomioon lapsen ikä, kehitystaso, lapsikohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjatut tavoitteet sekä lapsen kiinnostuksen kohteet. Valtaosan päivästä toimimme pienryhmissä ja porrastaen siirtymiä. Pienryhmissä toimiminen mahdollistaa lapsille rauhallisen ja viihtyisän kasvu- ja oppimisympäristön. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan jaamme pienryhmät vielä pienempiin ryhmiin. Näin lasten yksilölliset tarpeet, haasteet ja vahvuudet tulevat huomioiduiksi parhaalla mahdollisella tavalla. Toimintaamme ohjaa ajatus kokopäiväpedagogiikasta, jolloin jokainen arjen tilanne nähdään mahdollisuutena tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Päiväkodin tiloja käytetään porrastetusti ja etukäteen suunnitellusti huomioiden pienryhmien suunnitelmat. Näin hyödynnämme tiloja mahdollisimman monipuolisesti ja muokkaamme oppimisympäristöjä pienryhmien tarpeisiin. Meillä on myös säännöllisesti käytössä koulun tiloja esim. liikuntasali, luistelu- ja pallokenttä sekä tekonurmikenttä ja yhteinen kota.

Ennen toimintakauden alkua muokkaamme päiväkodin tiloja tulevien lapsiryhmien tarpeisiin.

Laukaan varhaiskasvatuksen painopisteet luontokasvatus, liikuntakasvatus sekä vuorovaikutus ja kohtaaminen näkyvät arjen toiminnoissa päivittäin. Retkeilemme lähiympäristössä ja käytämme koulun kanssa yhteisesti jaettavia liikuntatiloja sisällä ja ulkona (liikuntasali, tekonurmikenttä, luistelukaukalo, hiihtoladut). Lisäksi koulun pihassa oleva kota toimii varauskalenterin mukaisesti tunnelmallisena pienryhmätilana. Noudatamme Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa, sekä niihin liittyviä asiakirjoja, kuten lapsen vasua ja Hyvä alku- käytänteitä.

2. Rakenteet

Päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatustyöryhmän apulaisjohtaja, 1 varhaiskasvatuksen opettaja sekä 4 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Päiväkodin johtaja on hallinnollinen johtaja.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa konsultointiapua sekä käy tarvittaessa havainnoimassa ryhmissä ja osallistuu vasukeskusteluihin ja palaveriin tarpeen mukaan. Tarvittaessa lyhyisiin sijaisuuksiin käytetään Laukaan kunnan yhteisiä varhaiskasvatuksen varahenkilöitä.

Päiväkodissa toteutetaan jaettua pedagogista johtajuutta.

- **Viikottaiset tiimipalaverit mahdollistetaan jokaiselle tiimille.** Tiimipalaverissa suunnitellaan pienryhmän toimintaa seuraavalle viikolle sekä keskustellaan ajankohtaisista tärkeistä asioista. Tiimipalaveri toimii alustana jatkuvalle arvioinnille ja toiminnan kehittämiseksi.
- **Työyhteisön kuukausipalaverit** toteutetaan 1-2 krt kuukaudessa. Mukana palaverissa on päiväkodin johtaja sekä tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Ajankohtaiset asiat, arviointi ja toiminnan pedagoginen kehittäminen ovat kuukausipalaverien aiheita.
- **Pedapalaverit** ovat kerran kuukaudessa ja siihen osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatustyöryhmän apulaisjohtaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Osallistujat valmistelevat, suunnittelevat ja luovat edellytyksiä päiväkodin pedagogisen toiminnan kehittämiseksi työntekijöiden sekä asiakkaiden arvioinnin, toiveiden ja tarpeiden pohjalta.
- **Työyhteisön työilta** pidetään vähintään kaksi kertaa toimintakaudessa. Illat koostuvat koulutuksellista kokonaisuudesta ja yhdessä sovittavista pedagogisista asioista. Päiväkodin johtaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ovat usein mukana työilloissa. Työiltojen teemojen mukaan, tarvittaessa mukana on myös ulkopuolisia asiantuntijoita.
- **Henkilöstön koulutuksiin** osallistumista tuetaan ja koulutuksista saatua uutta tietoa jaetaan ja hyödynnetään työyhteisössä. Koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestetään koulutusta 1-2 koulutuspäivää toimintakaudessa.

Työntekijöiden työvuorot suunnitellaan perheiden varaamien hoitoaikojen perusteella. Tällä tavoin takaamme sen, että päiväkodissa on paikalla riittävästi henkilökuntaa lasten lukumäärään nähden.

3. Arviointi ja toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

Jatkuva havainnointi ja arviointi, onnistumiskeskustelut, asiakastyytyväisyyskyselyt sekä työhyvinvointikysely antavat tärkeää tietoa yksikkökohtaisista vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Toimintakauden vuosisuunnitelmaa on kehitetty, arvioitu ja päivitetty toimintakauden aikana mm. pedapalaverissa sekä koko talon yhteisissä kuukausipalaverissa. Vuosisuunnitelman sisältö ja teemat

on koottu päivittäisen havainnoinnin, säännöllisen arvioinnin, työntekijöiden toiveiden ja arjen tilanteista nousevien tarpeiden pohjalta. Toiminnan arviointia tapahtuu myös päivittäisissä keskusteluissa huoltajien kanssa sekä vasukeskusteluiden yhteydessä. Asiakaspalautetta sekä perheiden toiveita ja kehitysideoita keräämme myös tapahtumien yhteydessä (vanhempainilta, joulujuhla, kevätjuhla). Lisäksi lasten palautteet ja ideat ohjaavat toimintaamme.

Arviointien pohjalta toimintakauden 2023-2024 kehittämiskohteiksi valitsimme:

- toiminnan näkyväksi tekeminen vanhemmille, lapsille ja koko työyhteisölle
- pedagoginen dokumentointi osaksi päiväkodin arkea
- päiväkodin ympärillä olevien oppimisympäristöjen hyödyntäminen

Teemat täydentyvät ja täsmentyvät toimintakauden edetessä, arvioinnin sekä tehtyjen toimenpiteiden perusteella. Toiminnan havainnointi, avoin keskusteluilmapiiri, henkilöstön vahvuuksien hyödyntäminen, vertaisvierailut toisiin yksiköihin sekä henkilökunnan tarpeista ja toiveista lähtevä kouluttautuminen ovat meille tärkeitä asioita henkilöstön osaamisen ja toiminnan kehittämisessä.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

1. Toiminnan näkyväksi tekeminen ja pedagoginen dokumentointi osaksi arkea.

- yhdessä sovitut pelisäännöt dokumentointiin ja toteutumisen arviointiin
- kasvun kansio, kirje vanhemmille 1 x kk, valokuvia vanhemmille viikon toiminnasta 2 x vk ja jokaisesta ryhmästä seuraavan viikon viikko-ohjelma vanhemmille. Aloitetaan toimintakauden alussa.
- järjestetään syyskuussa vanhempainilta - vanhempien osallistamista ja päiväkodin arjen avaaminen sujuvan arjen näkökulmasta

2. Päiväkodin ympärillä olevien oppimisympäristöjen hyödyntäminen ympäri vuoden

- Pedagogisella suunnittelulla mahdollistetaan lapsiryhmien retket lähiympäristöön viikoittain
- Järjestetään koko työyhteisölle Metsämörri-koulutus, jonka tarkoituksena on tukea ja vahvistaa henkilöstön luonto- ja liikuntaosaamista.

3. Vertaisvierailut muihin yksiköihin.

Syksyllä kutsumme Satavuon ja Äijälän päiväkodin työntekijät vertaisvierailulle. Tarkoituksena jakaa hyviksi todettuja käytäntöjä ja tutustua erilaisiin oppimisympäristöihin

4. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman käynnistäminen

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Lapsiryhmät on muodostettu iän perusteella pienryhmiin (1–2-vuotiaat, 3-vuotiaat, 4–5-vuotiaat, esiopetuksen aamu- ja iltapäiväryhmä). Tämän lisäksi päivittäisten pienryhmien muodostamisessa huomioimme lasten kaverisuhteet, mielenkiinnon kohteet, vahvuudet ja haasteet sekä mahdolliset tuen tarpeet. Ryhmät muodostetaan niin, että tuetaan kaikkien lasten osallistumista ryhmän yhteiseen toimintaan sekä mahdollistetaan onnistumisen kokemuksia lapsille. Lisäksi huomioidaan lasten yksilölliset tarpeet toimintatavoissa. Toimimme sisätiloissa porrastetusti, jolloin jokaiselle pienryhmälle taataan rauhallinen oppimisympäristö.

Arjessa käytämme selkeää puhekieltä sekä lyhyitä ja pilkottuja ohjeita. Selkeästi ilmaistujen sanallisten ohjeiden lisäksi käytämme tarvittaessa kuvia mallintamaan toimintaa sekä ohjaamaan huomion ja tarkkaavuuden ylläpitämistä halutussa asiassa.

Pikku-Pandoilla eli 1–2-vuotiaiden ryhmässä on yhteensä 7 lasta. Ryhmän yleisen tuen tarpeet ovat ikätason mukaisesti omatoimisuuden (muun muassa pottaharjoittelut, syöminen, pukeminen, riisuminen), kielellisten taitojen sekä leikkitaitojen tukeminen.

Papukaijojen eli 3-vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat erityisesti oman toiminnan ohjaamiseen arjessa, tunnetaitoihin sekä leikki- ja kaveritaitojen tukemiseen. Papukaijojen kielellistä kehitystä tuetaan suunnitelmallisesti.

Panttereiden eli 4-5-vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat oman toiminnan ohjaamisen ja itsesääntelyn vahvistamiseen sekä tunnetaitojen ja kaveri- ja leikkitaitojen tukemiseen. Panttereiden kielellistä kehitystä tuetaan suunnitelmallisesti arjessa. Panttereiden ryhmässä huomioidaan myös kielelliset valmiudet (käsitteet, lukumäärät ym.), jotka ovat pohjana esiopetusvuoden osaamiselle ja oppimiselle.

Esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen osallistuu 6 lasta. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa painotetaan toiminnanohjaus- ja ryhmätyötaitojen vahvistamista. Leikki on keskeinen toimintamuoto.

Päiväkodissa ei tällä toimintakaudella ole erityisen tuen lapsia.

Lasten tarvitsema tuki toteutuu pääasiallisesti osana vertaisryhmän toimintaa kokopäiväpedagogiikan mukaisesti. Kuvastruktuuria päivän eri toimintoihin on lisätty ja vahvistetaan edelleen. Tilanteita ja tapahtumia ennakoita kuvatukea apuna käyttäen. Kuvia ja piirtämistä käytetään myös tilanteiden jälkiselvittelyssä (mm. lasten väliset ristiriitatilanteet). Lapset kohdataan sensitiivisesti ja positiiviseen vuorovaikutukseen sekä lapsen vahvuuksien huomioiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Lasten terapeuttien, muiden yhteistyötahojen sekä veon kanssa keskustellaan säännöllisesti. Heidän vinkkejään/ehdotuksiaan huomioidaan ympäristön järjestämisessä, toiminnan suunnittelussa ja

toteutuksessa. Veo käy päiväkodissa joka toinen viikko. Sovituista lapsikohtaisista toimintatavoista keskustellaan koko henkilöstön kanssa ja kaikki työntekijät ovat sitoutuneet toimimaan niiden mukaisesti.

Lasten yksilölliset apuvälineet (mm. TrippTrapp-tuolit, kohotaso) ovat päivittäisessä käytössä.

Henkilökohtainen kuvastrukturi käytössä sitä tarvitsevan lapsen kanssa.

Henkilöstön sijoittumisen lähtökohtana on lasten tarpeet. Oman ryhmän pysyvät aikuiset luovat ennakoitavuutta ja turvallisuuden tunnetta. Tilanne- ja tarvekohtainen henkilöstön sijoittumisen suunnittelu mahdollistaa pienryhmätyöskentelyn lisäksi myös pari- ja yksilötyöskentelyn lasten kanssa.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Monialaisen yhteistyön yhteistyötahoja voivat olla esimerkiksi toiminta-, fysio-, ja puheterapeutit, Laukaan kunnan hanketyöntekijät sekä neuvola ja sosiaalityöntekijät. Yhteistyötahonamme toimii myös KSSHP:n kuntoutusohjaaja.

Huoltajien kanssa pidetään kaksi kertaa vuodessa lasten vasukeskustelut, joissa keskustellaan lapsen tarpeista, kasvusta, kehityksestä, arjesta kotona sekä varhaiskasvatuksessa ja toiveista sekä mielenkiinnonkohteista. Arjessa järjestämme tarvittaessa aikaa yhteiselle keskustelulle useamminkin, perheiden ja lasten edun ja tarpeiden mukaisesti. Päivittäisissä kohtaamisissa esiin nousevat huomiot ja toiveet otamme toiminnassamme huomioon niin yksilöllisesti kuin koko ryhmää koskien asiakohtaisesti. Otamme herkästi huoltajien kanssa puheeksi mahdolliset huolenaiheet ja olemme kiinnostuneita koko perheen hyvinvoinnista. Vanhempainiltoja sekä perheiden yhteisiä toiminnallisia iltapäiviä pyrimme pitämään 2-3 kertaa vuodessa.

7. Tiedottaminen yksikössä

Päiväkodissa käytetään sähköpostia huoltajien kanssa käytävään viestintään. Ennakkoon suunnitellut seuraavan viikon toiminnot, tulevan viikon ohjelma ja viikkokirjeet lähetetään perheille perjantaisin. Viikkokirjeissä kerromme ajankohtaisista asioista sekä mahdollisista henkilökunnan muutoksista (opiskelijat). Viikko-ohjelma on nähtävillä päiväkodin eteisessä. Vanhemmat käyttävät pikaiseen viestintään tekstiviestejä sekä WhatsApp-sovellusta.

Asiakastytyväisyysskyselyistä tehdään yhteenveto, joka lähetetään huoltajille. Yhteenvedossa kerrotaan myös tarvittavista kehittämistoimenpiteistä.

Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja yhdessä päiväkodin johtajan kanssa huolehtii henkilöstöä koskevasta tiedottamisesta. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan sähköpostilla ja viestein sekä keskustellaan yhteisissä palavereissa.

8. Perehdytys

Koko henkilökunta yhdessä sitoutuu perehdyttämään uuden työntekijän päiväkodin toimintaan sekä yhdessä sovittuihin toimintatapoihin. Päävastuu perehdytyksestä on varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajalla. Tavoitteenamme on, että uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden on helppo tulla osaksi työyhteisöämme.

Yksikön perehdytyskansio, tiimisopimus sekä toiminta- ja kehittämissuunnitelma tukevat uuden työntekijän työn aloitusta. Perehdytyskansioista löytyy tietoa päiväkodin arkeen liittyvistä yleisistä asioista, Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma, päiväkodin turvallisuussuunnitelma sekä palo- ja pelastussuunnitelma. Perehdytyskansiossa on myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajalle sekä varhaiskasvatuksen opettajalle laaditut tehtäväkuvaukset. Tehtäväkuvat tarkistetaan TVA-keskustelujen yhteydessä ja päivitetään tarvittaessa.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen on aloitettu syksyllä 2023 havainnoimalla miten asiat näyttäytyvät päiväkodin arjessa. Arviointityökaluina käytetään Opetushallituksen materiaalia. Arvioinnin pohjalta kirjataan päiväkodin kehittämisohjelmaan yhteiset vahvuudet ja kehittämiskohteet.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

- Kuinka tavoitteet on saavutettu?